

Voedingdoelen voor een wedstrijddag

Om optimaal te presteren tijdens een wedstrijddag zijn op voedingsvlak volgende zaken noodzakelijk :

- **Energie : koolhydraten opnemen en als energie opslaan**
  - Voldoende energie : zeer intensieve inspanningen zijn mogelijk.
  - Tekort aan energie : tekort schieten in eindfase van wedstrijd of bij zeer hoge intensiteiten. Snelle vermoeidheid.
- **Vocht : optimale vochtbalans nastreven.**
  - Voldoende vocht : goede afkoeling, voldoende transport van zuurstof (optimale VO₂max)
  - Onvoldoende vocht : overhitting, minder neurale controle, hoofdpijn, verminderd transport van zuurstof (daling optimale VO₂max)
- **Maag-darm : vermijden van maag-darmklachten.**
  - Maag-darmproblemen : verzwakking, uitdroging, beperkingen bij zeer hoge intensiteiten.

Voeding

Voor de wedstrijden moet je durven kiezen in functie van de prestatie, na de wedstrijd is het belangrijk het accent te leggen op recuperatie en gezondheid. Dus :

- **Voor de wedstrijd** - kiezen voor voeding ..
  - Rijk aan koolhydraten → graanproducten en zoete voedingsmiddelen.
  - Arm in vezels → beperk / vermijd
    - bruine en volkoren graanproducten
    - groenten en fruit
  - Arm in vetten
  - Arm in eiwitten → beperk / vermijd
    - Kaas
    - Vlees
- **Na de wedstrijd** - kiezen voor voeding ..
  - Rijk aan koolhydraten → graanproducten en zoete voedingsmiddelen.
  - Rijk aan vezels → kies voor
    - bruine en volkoren graanproducten
    - groenten en fruit
  - Matig in vetten (beetje vetrijker mag)
  - Matig in eiwitten

Optimale voeding : koolhydraatrijk en vetarm-vezelarm

- **Brood en ontbijtgranen :**

- Wit - grijs brood
- Rozijnenbrood
- Suikerbrood
- Stokbrood (lichtgebakken)
- Melkbroodjes
- Witte pistolets
- Sandwichen
- Pannekoek
- Beschuiten
- Cornflakes (Smack , Kellogs, Choco Pops, ...)

- **Beleg :**

- Confituur - honing - siroop

- **Graanproducten :**

- Witte rijst
- Witte pasta
- Aardappelpuree (zelf gemaakt)
- Couscous
- Tarwekorrels

- **Koeken**

- Crackers
- Peperkoek
- Droge kinderkoeken
  - Regel : < 10 gram vet per 100 gram koek
  - Vb: vitabis, sultana, betterfood, soldatenkoek, lange vingers, petit beurre, nic nac, vitalinea koekjes, cereal koeken
- Nougat

- **Pappen**

- Fruitpap → goed voor stressituaties
- Havermoutpap → goed voor stressituaties
- Vruchtendrankjes-papjes (olvarit) → goed voor stressituaties

- **Extra's**

- Snoep (Haribo)
- Gedroogd fruit
- Rijpe banaan
-

- **Dranken :**

- Appelsap of vruchtensappen (oppassen met appelsiensap → diarree)
- Sportdranken : dorstlesser en energiedrank
- Water of ORS

Voeding te gebruiken in beperkte hoeveelheid: koolhydraatrijk en rijk aan vezels / vet eiwit

- **Brood en graanproducten :**
  - Bruin - volkorenbrood (vezelrijk)
  - Muesli (vezelrijk)
  - Cruesli (vezelrijk en vetrijker)
  - Havermout (vezelrijk)
  - Rijsttaartje (melkproduct - vetrijker) → goed voor stresssituaties
  - Carre-confituur (vetrijker)
- **Beleg :**
  - Choco - speculaaspasta - pindakaas - hagelslag (vetrijk)
  - Chocolade (vetrijk)
- **Koeken**
  - Grany
  - Start-koeken
  - Cake (vetrijk, maar goed en makkelijk te eten)
- **Zuivelproducten → te vervangen voor sojaproducten om betere vertering te krijgen**
  - Magere fruityoghurt → goed voor stresssituaties
  - Pudding → goed voor stresssituaties
  - Magere rijstpap → goed voor stresssituaties
  - Magere platte kaas met fruit of suiker → goed voor stresssituaties
  - Magere chocomelk → goed voor stresssituaties
  - Gesuikerde karnemelk → goed voor stresssituaties
- **Fruit**
  - Fruitcocktail
  - Smoothie
  - Appelmoes
- **Groenten :**
  - Gekookt of gestoomd
  - Vermijden van rauwe groenten
- **Dranken :**
  - Frisdranken

Te vermijden voeding : zeer vetrijk (koolhydraatarm)

- **Brood en graanproducten :**
  - Croissant - koffiekoeken - boterkoeken - donuts (vetrijk)
  - Appelflappen (vetrijk)
- **Beleg :**
  - Kaas (vetrijk - geen koolhydraten)
    - Uitzondering : 1-2 sneetjes besmeren met magere smeerkaas o.w.v. smaak is geen probleem.
  - Vlees (vetrijk - geen koolhydraten)
    - Uitzondering : 1-2 mager vlees o.w.v. smaak is geen probleem.
      - Ham, kippewit, filet 'd Avers, magere bacon, ...
- **Candybars**
  - Mars, twix, Leo
- **Vlees - vis - eieren:**
  - Spek met eieren
  - Pasta bolognese
  - Warme maaltijd met veel vlees of vis

Timing maaltijden

Aandacht schenken aan de timing van de eetmomenten en de hoeveelheid dat je eet, is enorm belangrijk voor de koolhydraatopnamen en het vermijden van maag-darmproblemen.

Timing - Voor de wedstrijd :

- Regelmatig eetpatroon vanaf het ontbijt → wedstrijd 'start' reeds 's morgens omdat vanaf dan koolhydraten worden opgeslagen in het lichaam.
  - Vb : Ontbijt → wedstrijd
  - Vb : Ontbijt → tussendoor-maaltijd → wedstrijd
  - Vb : Ontbijt → tussendoor → middagmaal → wedstrijd
  - Vb : Ontbijt → tussendoor-maaltijd → middagmaal → tussendoor-maaltijd → wedstrijd
- Keuze en timing :
  - Vaste voeding → tot 3-4 uur voor de wedstrijd
    - In zeer beperkte hoeveelheid → tot 2-3 uur voor de wedstrijd.
  - Halfvloeibaar → tot 2 - 3 uur voor de wedstrijd
    - hoeveelheden aanpassen : fruitpap of pappen
  - Sportdranken → tot 1 - 1.5 uur voor de wedstrijd
  - Water / ORS
    - tot 1 uur voor wedstrijd → grote hoeveelheid
    - tussen 1 uur en start van de wedstrijd → grote hoeveelheden vermijden (lippen vochtig houden)

Na de wedstrijd :

- Binnen 30 minuten na wedstrijd - recuperatie starten :
  - Gebruik recupdrank.
  - Gebruik sportdranken
- Geleidelijk aan terug eten.

Voorbeelden

Ontbijt : energie opstapelen.

- Wit of grijs brood, rozijnenbrood, suikerbrood :
- Sandwich of pistolet :
  - Beleg: Confituur, siroop, honing
  - Rijpe banaan
- (of) Cornflakes, muesli, maïsvlokken, havervlokken, gezoete ontbijtgranen :
  - Melk : magere of halfvolle melk, karnemelk, sojamelk
- (of) Pannekoek
- (of) Pasta met suiker / rozijnen.
- Extra's :
  - Yoghurt gezoet of met fruit, platte kaas, drinkyoghurt, rijstpap, pudding.
  - Drinkyoghurt
  - Chocomelk
  - Appelsiensap, appelsap, dorstlesser, energiedrank
  - Water, thee

Warme / koude maaltijden voor de wedstrijd

- Pasta met pesto, tomatensaus (zonder of beperkt in groenten / zonder vlees), ketchup, suiker.
- Pastasalade (met fijngesneden groenten → vooral voor smaak en uitzicht)
- Rijst met beperkte hoeveelheid zoetzure saus of currysaus (groenten en vlees vermijden)

Vochtbalans

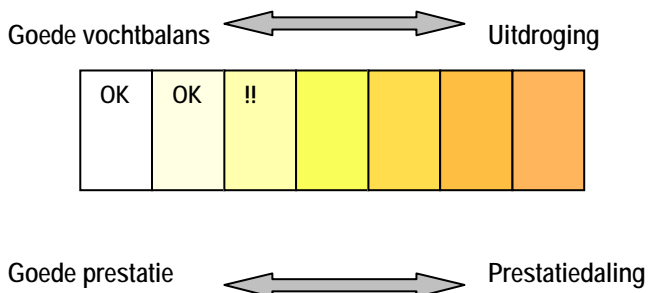
Let ook goed op je vochtbalans.

! Check 's morgens je urinekleur en de hoeveelheid.

Hoeveel ben je uitgedroogd: de kleur van de urine is een indicator.

De kleur van de urine en de hoeveelheid vertelt veel over je vochtbalans.

- Wanneer je na een inspanning veel kan plassen en/of de kleur is doorschijnend, dan is je vochtbalans nog goed.
- Wanneer je weinig kan plassen en/of de kleur is geel of donker geel-bruin, dan ben je uitgedroogd.

Wat drinken?

- Water
- ORS (oral rehydration salts - solutions) : te gebruiken i.p.v. water in zeer warme omgevingen waar veel zout wordt verloren.
- Sportdranken
  - Dorstlessers : 4-8 % suiker per 100 ml → vooral bij veel vochtverlies
  - Energiedranken : 15% suiker per 100 ml → vooral te gebruiken om veel koolhydraten op te nemen.